

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TOÁN 9
HƯỚNG DẪN BÀI TẬP VỀ NHÀ
Tài liệu lớp học 9AV - 23/26 Nguyễn Hồng

Họ và tên:.....Ngày học:.....

HÌNH HỌC

Câu 1. Cho ΔABC nhọn ($AB < AC$). Các đường cao AD, BE, CF cắt nhau tại H .

a) Chứng minh $\Delta AEB \sim \Delta AFC$ và viết tỷ số đồng dạng.

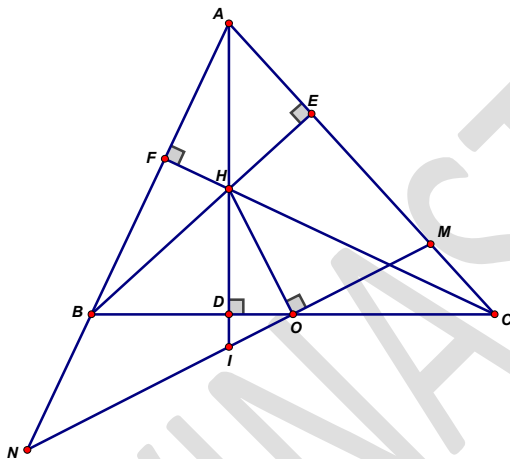
b) Chứng minh $\widehat{AFE} = \widehat{ACB}$.

c) Gọi O là trung điểm BC . Đường thẳng qua O vuông góc với OH cắt AC, AD, AB lần lượt tại M, I, N .

Chứng minh $\Delta AIM \sim \Delta BOH$.

d) Chứng minh I trung điểm MN .

HD:

a) Chứng minh $\Delta AEB \sim \Delta AFC$ (g-g) $\Rightarrow \frac{AE}{AF} = \frac{AB}{AC} = \frac{EB}{FB}$

b) Chứng minh $\Delta AFE \sim \Delta ACB$ (c-g-c) nên $\widehat{AFE} = \widehat{ACB}$.

c) Chứng minh được $\widehat{MAI} = \widehat{HBO}$ (cùng phụ góc ACB).

Chứng minh được $\widehat{MIA} = \widehat{HOB}$ (cùng phụ góc DOI).

Chứng minh được $\Delta AIM \sim \Delta BOH$ (g-g)

d)

$$\Delta AIM \sim \Delta BOH \Rightarrow \frac{AI}{BO} = \frac{IM}{OH}$$

$$\text{CM: } \Delta AIN \sim \Delta COH \Rightarrow \frac{AI}{CO} = \frac{IN}{OH}$$

Nên : $IM=IN$ hay I là trung điểm MN .

ĐẠI SỐ

Câu 1. Cho biểu thức $A = \left(\frac{1-x^3}{1-x} - x \right) : \left(\frac{1-x^2}{1-x-x^2+x^3} \right)$

- a) Tìm điều kiện biểu thức
b) Rút gọn biểu thức A
c) Tính giá trị của biểu thức A tại $x = -1\frac{2}{3}$
d) Tìm giá trị của x để $A < 0$.

HD:

a) Điều kiện:

$$1-x-x^2+x^3 \neq 0$$

$$\Leftrightarrow (1-x)-x^2(x-1) \neq 0$$

$$\Leftrightarrow (1-x)(1-x^2) \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \pm 1$$

b) Với $x \neq \pm 1$, ta có:

$$\begin{aligned} A &= \left(\frac{1-x^3}{1-x} - x \right) : \left(\frac{1-x^2}{1-x-x^2+x^3} \right) \\ &= \left(\frac{1-x^3-x(1-x)}{1-x} \right) : \left(\frac{1-x^2}{(1-x)-x^2(1-x)} \right) \\ &= \left(\frac{(1-x)(x^2+x+1)-x(1-x)}{1-x} \right) : \left(\frac{1-x^2}{(1-x)(1-x^2)} \right) \\ &= \left(\frac{(1-x)(x^2+x+1-x)}{1-x} \right) : \left(\frac{1}{1-x} \right) \\ &= \left(\frac{x^2+1}{1} \right) \cdot \left(\frac{1-x}{1} \right) = (x^2+1)(1-x) \end{aligned}$$

c) Tại $x = -1\frac{2}{3} = -\frac{5}{3}$ thay vào A ta được:

$$\begin{aligned} A &= (x^2+1)(1-x) \\ &= \left(\left(-\frac{5}{3} \right)^2 + 1 \right) \left(1 - \left(-\frac{5}{3} \right) \right) = \left(\frac{25}{9} + 1 \right) \left(1 + \frac{5}{3} \right) \\ &= \frac{34}{9} \cdot \frac{8}{3} = \frac{272}{27} \end{aligned}$$

d) Với $x \neq \pm 1$ để $A < 0$ khi và chỉ khi $(x^2+1)(1-x) < 0$

Do $x^2 + 1 > 0$, nên để $A < 0$ thì $1 - x < 0 \Leftrightarrow x > 1$

Vậy $x > 1$ thì $A < 0$

Câu 2. Cho hai biểu thức $A = \frac{x+5}{x-2}$ và $B = \frac{3}{x+2} + \frac{2x^2 - x - 19}{x^2 - 4} - \frac{x}{x-2}$ (với $x \neq \pm 2$)

1) Tìm x để $A < 1$.

2) Chứng minh: $B = \frac{x^2 - 25}{x^2 - 4}$ với mọi $x \neq \pm 2$. Từ đó rút gọn biểu thức $P = B : A$

3) Tìm giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của P khi $x \in \mathbb{Z}$.

HD:

a) Cho $A < 1$

$$\Leftrightarrow \frac{x+5}{x-2} < 1 \Leftrightarrow \frac{x+5}{x-2} - 1 < 0 \Leftrightarrow \frac{x+5-x+2}{x-2} < 0 \Leftrightarrow \frac{7}{x-2} < 0 \Leftrightarrow x-2 < 0 \Leftrightarrow x < 2$$

Vậy $x < 2$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

b) Rút gọn biểu thức B

$$\begin{aligned} B &= \frac{3}{x+2} + \frac{2x^2 - x - 19}{x^2 - 4} - \frac{x}{x-2} = \frac{3(x-2)}{(x+2)(x-2)} + \frac{2x^2 - x - 19}{(x+2)(x-2)} - \frac{x(x+2)}{(x+2)(x-2)} \\ &= \frac{3x - 6 + 2x^2 - x - 19 - x^2 - 2x}{(x+2)(x-2)} = \frac{x^2 - 25}{x^2 - 4} \end{aligned}$$

Ta có: $P = B : A$

$$P = \frac{x^2 - 25}{x^2 - 4} : \frac{x+5}{x-2} = \frac{(x+5)(x-5)}{(x+2)(x-2)} \cdot \frac{x-2}{x+5} = \frac{x-5}{x+2}$$

c) Xét: $P = \frac{x-5}{x+2} = 1 + \frac{-7}{x+2}$ với x nguyên.

Để P lớn nhất thì $\frac{-7}{x+2}$ phải là số dương lớn nhất

$$\Rightarrow \frac{-7}{x+2} = 7 \Leftrightarrow x+2 = -1 \Leftrightarrow x = -3$$

Để P nhỏ nhất thì $\frac{-7}{x+2}$ phải là số âm nhỏ nhất

$$\Rightarrow \frac{-7}{x+2} = -7 \Leftrightarrow x+2 = 1 \Leftrightarrow x = -1$$

Câu 3. Cho biểu thức: $K = \left(\frac{3}{x+1} + \frac{1}{1-x} - \frac{8}{1-x^2} \right) : \frac{1-2x}{x^2-1}$ với điều kiện xác định: $x \neq \pm 1; x \neq \frac{1}{2}$

a) Rút gọn biểu thức K .

b) Tìm các giá trị nguyên của x để biểu thức K có giá trị nguyên.

Giải:

$$\begin{aligned} \text{a) } K &= \left(\frac{3}{x+1} + \frac{1}{1-x} - \frac{8}{1-x^2} \right) : \frac{1-2x}{x^2-1} \\ &= \left(\frac{3}{x+1} - \frac{1}{x-1} + \frac{8}{x^2-1} \right) : \frac{1-2x}{x^2-1} \\ &= \left[\frac{3(x-1) - (x+1) + 8}{x^2-1} \right] \cdot \frac{x^2-1}{1-2x} \\ &= \frac{2x+4}{x^2-1} \cdot \frac{x^2-1}{1-2x} \\ &= \frac{2x+4}{1-2x} \end{aligned}$$

$$\text{b) Ta có: } P = \frac{2x+4}{1-2x} = - \left(\frac{2x+4}{2x-1} \right) = - \left(1 + \frac{5}{2x-1} \right) = -1 - \frac{5}{2x-1}$$

$$\text{Vì } -1 \in \mathbb{Z} \text{ nên để } P \in \mathbb{Z} \Rightarrow \frac{5}{2x-1} \in \mathbb{Z} \Rightarrow 2x-1 \in U(5) = \{\pm 1; \pm 5\}$$

Ta có bảng sau:

2x-1	1	-1	5	-5
x	1	0	3	-2

Vậy $x = \{-2; 0; 1; 3\}$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu 4. Cho biểu thức $A = \left(\frac{2}{x^2+4x+4} - \frac{1}{x+2} \right) : \left(\frac{2}{x^2-4} + \frac{1}{2-x} \right)$ (ĐKXĐ $x \neq \pm 2; 0$)

a) Chứng minh rằng: $A = \frac{x-2}{x+2}$

b) Tính giá trị của A biết $x^2 - 4x = 0$

c) Tìm x để $A \leq -2$

HD:

$$\text{a) } A = \left(\frac{2}{x^2+4x+4} - \frac{1}{x+2} \right) : \left(\frac{2}{x^2-4} + \frac{1}{2-x} \right)$$

$$A = \left(\frac{2}{(x+2)^2} - \frac{1}{x+2} \right) : \left(\frac{2}{(x-2)(x+2)} - \frac{1}{x-2} \right)$$

$$A = \frac{-x}{(x+2)^2} : \frac{-x}{(x-2)(x+2)} = \frac{x-2}{x+2}$$

$$\text{b) } x^2 - 4x = 0 \Leftrightarrow x \cdot (x-4) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ x-4=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \text{ (ktm)} \\ x=4 \text{ (tm)} \end{cases}$$

$$\text{Với } x=4 \Rightarrow A = \frac{4-2}{4+2} = \frac{1}{3}$$

$$c) A \leq -2 \Leftrightarrow \frac{x-2}{x+2} \leq -2 \Leftrightarrow \frac{x-2}{x+2} + 2 \leq 0 \Leftrightarrow \frac{3x+2}{x-2} \leq 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \begin{cases} 3x+2 \leq 0 \\ x+2 > 0 \end{cases} \\ \begin{cases} 3x+2 \geq 0 \\ x+2 < 0 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \begin{cases} x \leq \frac{-2}{3} \\ x > -2 \end{cases} \\ \begin{cases} x \geq \frac{-2}{3} \\ x < -2 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow -2 < x \leq \frac{-2}{3}$$

Câu 5. Cho biểu thức $A = \left(\frac{x}{x-3} + \frac{1}{x+3} + \frac{x^2-3}{9-x^2} \right) : \frac{2}{x+3}$

a) Rút gọn A.

b) Tính giá trị của biểu thức A biết $|x+4|=1$

c) Tìm các giá trị x nguyên để A nhận giá trị nguyên.

HD

a)

ĐKXD: $x \neq \pm 3$

$$A = \left(\frac{x}{x-3} + \frac{1}{x+3} + \frac{x^2-3}{9-x^2} \right) : \frac{2}{x+3}$$

$$A = \left(\frac{x(x+3)}{(x-3)(x+3)} + \frac{x-3}{(x-3)(x+3)} - \frac{x^2-3}{x^2-9} \right) \cdot \frac{x+3}{2}$$

$$A = \frac{4x}{(x-3)(x+3)} \cdot \frac{x+3}{2}$$

$$A = \frac{2x}{x-3}$$

b) Tính giá trị của biểu thức A biết $|x+4|=1$

$$|x+4|=1 \Leftrightarrow \begin{cases} x+4=1 \\ x+4=-1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=-3 \\ x=-5 \end{cases}$$

TH1: $x = -3$ (loại)

TH2: $x = -5$

$$\Rightarrow A = \frac{2 \cdot (-5)}{-5-3} = \frac{5}{4}$$

c) Tìm các giá trị x nguyên để A nhận giá trị nguyên.

$$A = \frac{2x}{x-3} = \frac{2(x-3)+6}{x-3} = 2 + \frac{6}{x-3}$$

Để A có giá trị nguyên thì $\frac{6}{x-3}$ có giá trị nguyên

$$\Leftrightarrow x-3 \in U(6) = \{\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6\}$$

$$\Leftrightarrow x \in \{-3, 0, 1, 2, 4, 5, 6, 9\}$$

Kết hợp điều kiện xác định $\Rightarrow x \in \{0, 1, 2, 4, 5, 6, 9\}$